

**SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap)
COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 –
Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap".
OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS**

Brussel, 09/02/2024

**PROTOCOL NR. 249 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE
GEVOERD WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN:**

- **SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap);**
- **COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling
2 – Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";**
- **OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS;**

OP 30/01/2024

over

het **Voorontwerp van decreet over het hybride onderwijs in het deeltijds kunstonderwijs**

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. dhr. Jan JAMBON, Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, voorzitter SectX-C2
2. dhr. Ben WEYTS, Viceminister president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, voorzitter OOC
3. mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin – lid;
4. mevr. Gwendolyn RUTTEN, Viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen – lid,
5. dhr. Matthias DIEPENDAELE, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, lid

de afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:

- **het Katholiek Onderwijs Vlaanderen**, vertegenwoordigd door:

Dhr. Chris SMITS, secretaris-generaal Katholiek Onderwijs Vlaanderen
Dhr. Stefaan SAMAEY, directeur dienst personeel

- **het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap**, vertegenwoordigd door:

Dhr. Geert SPIESSENS, afdelingshoofd beleid en belangenbehartiging

- **het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap**, vertegenwoordigd door:

Dhr. Bruno SAGAERT, directeur Koepelwerking

- **het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen**, vertegenwoordigd door:

Dhr. Koen BOUVE, pedagogisch begeleider

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde **Voorontwerp van decreet over het hybride onderwijs in het deeltijds kunstonderwijs**

Het Katholiek Onderwijs Vlaanderen geeft een protocol van akkoord met volgende bedenkingen:

- Er wordt alleen over synchroon afstandslernen gesproken voor volledige groepen, terwijl leerlingen die bijvoorbeeld nu afwezig zijn omwille van mobiliteitsproblemen daar ook nut van zouden kunnen hebben om toch lessen te volgen. Op die manier kunnen zulke leerlingen ook als aanwezig aangegeven worden.

- Men vraagt aan de academie om te beschikken over "een jaarplanning die blijkt geeft van een pedagogisch onderbouwd evenwicht tussen leeractiviteiten via contactonderwijs in de academie en interactief afstandsonderwijs" om interactief afstandsonderwijs te mogen organiseren. De term "jaarplanning" kennen wij doorgaans als een manier om de leerplandoelen te spreiden over een schooljaar. In dit geval gaat het echter om een overzicht voor de leerling van momenten waarop zowel afstandsonderwijs als fysiek onderwijs wordt georganiseerd. De term "kalender" lijkt ons duidelijker om verwarring te vermijden.

Het GO! gaat akkoord met het voorontwerp van decreet. We zijn tevreden dat er een decretaal kader wordt ingevoerd voor hybride onderwijs in het deeltijds kunstonderwijs, dit komt tegemoet aan de vraag vanuit onze academies.

Echter vinden we het een gemiste kans dat het decreet beperkt blijft tot synchroon afstandsonderwijs. Hierdoor wordt een innovatief aspect van het afstandsonderwijs onmogelijk gemaakt, cf. de asynchrone interactie. De academies moeten de kans krijgen om er zich verder in te ontwikkelen; elke groeikans wordt zo ontnomen aan het deeltijds kunstonderwijs. Asynchroon afstandsonderwijs biedt opportuniteiten om de autonomie, het eigenaarschap van het leren en de zelfredzaamheid te verhogen. Binnen het deeltijds kunstonderwijs wordt ook gewerkt met volwassenen, waarbij de combinatie van leren, al dan niet werken en het zorgen voor een gezin voor hen meer haalbaar zou gemaakt worden indien de definitie van het interactief afstandsonderwijs ruimer zou bekeken worden.

OVSG geeft een protocol van akkoord bij het voorontwerp van decreet over het hybride onderwijs in het deeltijds kunstonderwijs

OVSG is tevreden dat de decreetgever ook in het deeltijds kunstonderwijs (dko) kiest voor de mogelijkheid van afstandsonderwijs. Hierdoor kan afstandsonderwijs als didactische tool bewust, afgestemd, geïntegreerd en kwaliteitsvol ingezet worden. Tevens kan het afstandsonderwijs juridisch sluitend georganiseerd worden. In het kader van een evaluatie verdient het ook aanbeveling om te werken rond blended learning, al dan niet onder de vorm van pilootprojecten.

OVSG vraagt wel nog aandacht voor de bepaling 'eerste lesdag' voor het bekendmaken van de jaarplanning in het dko die niet eenduidig is. Andere regelgeving dko verwijst naar de 'start van het schooljaar'. OVSG vraagt ook aan de overheid om de regelgeving rond individuele digitale aanwezigheden (bv. bij overmacht) uit te werken.

De afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- **de Algemene Centrale der Openbare Diensten**, vertegenwoordigd door:

Mevr. Nancy LIBERT, algemeen secretaris ACOD-onderwijs

Dhr. Jean-Luc BARBERY, adjunct-algemeen secretaris ACOD-onderwijs

- **de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten**, vertegenwoordigd door:

Mevr. Sylvie VANSPEYBROECK, nationaal secretaris, COC
Mevr. Hilde LAVRYSEN, adjunct-algemeen secretaris COV

- **het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt**, vertegenwoordigd door:

Dhr. Pascal CLAESSENS, secretaris-onderhandelaar VSOA-onderwijs

gaan niet akkoord met het hier bijgevoegde **Voorontwerp van decreet over het hybride onderwijs in het deeltijds kunstonderwijs**.

Bij het Voorontwerp van decreet over het hybride onderwijs in het deeltijds kunstonderwijs geven ACOD onderwijs, COC, COV en VSOA onderwijs (hierna het GVF) een protocol van niet akkoord.

Hybride onderwijs (synchroon afstandsonderwijs) vraagt volgens het GVF eerst een grondige evaluatie van hybride onderwijs (afstandsonderwijs) in de onderwijsniveaus waar dat nu al bestaat, inclusief ten tijde van de coronapandemie, vooraleer deze onderwijsvorm in te voeren in het DKO. Het hybride onderwijs tijdens de coronapandemie was een noodoplossing. Academies gaven aan dat ze zo snel mogelijk terug naar contactonderwijs wilden schakelen omwille van de onderwijskwaliteit en dat contactonderwijs voor het DKO de beste vorm is. Het GVF vindt het dan ook een goede zaak dat in eerste instantie de leeractiviteiten worden georganiseerd via contactonderwijs waarbij de leerling en de leraar zich in dezelfde fysieke leeromgeving bevinden.

Er dient naast de evaluatie ook een grondig marktonderzoek en behoefteonderzoek te gebeuren. De coronaperiode leerde dat in het DKO door de sterke praktijkgerichtheid, enkel bij theoretische lessen, bijv. muziekgeschiedenis het minst problemen in het leertraject optraden. Doelgerichte evaluatie van de leerlingen was zelfs niet mogelijk.

Ervaring met afstandsonderwijs in het volwassenenonderwijs leert ons dat deze onderwijsvorm nog arbeidsintensiever is dan contactonderwijs. Bovendien vraagt deze onderwijsvorm een professionalisering waarvoor geen bepalingen worden opgenomen in het voorontwerp.

In het voorontwerp worden géén voorwaarden ingeschreven rond technische ondersteuning ten aanzien van de personeelsleden voor het geval er iets fout loopt tijdens het afstandsonderwijs. Dat dient volgens het GVF de onderwijskwaliteit niet.

Eens de academie besloten heeft om afstandsonderwijs in te voeren, zijn leerlingen en leraren eraan onderworpen, daarbij formuleert het GVF volgende bedenkingen:

- Het hybride onderwijs dat een combinatie is van contactonderwijs en online leren biedt een aantal fundamentele nadelen met volgens het GVF een negatieve invloed op de onderwijskwaliteit:
- De academieraad (waartoe ook ouders behoren) wordt in de beslissing om afstandsonderwijs in te voeren betrokken, heeft afstandsonderwijs niet vooral ook een impact op het onderwijzend personeel? Hoe gaat de beginsituatie (van leraren en

leerlingen) om afstandsonderwijs in te voeren bepaald worden? Op basis van welke andere criteria die niet opgesomd zijn in het voorontwerp?

- Hoewel in de eerste twee graden geen afstandsonderwijs kan georganiseerd worden, is afstandsonderwijs voor jongeren in bijvoorbeeld de derde graad géén vragende partij. Jongeren van die leeftijd kunnen zich moeilijk concentreren voor een scherm (leerde de ervaring ten tijde van de coronapandemie). Dit komt de onderwijskwaliteit in het deeltijds kunstonderwijs niet ten goede.
- De aangegeven timing om aan leerlingen (en hun ouders) en leraren mee te delen dat hun vak in afstandsonderwijs wordt gegeven geeft vragen naar haalbaarheid qua timing in twee aspecten:
 - Onderhandelen van het arbeidsreglement (wat een goede bepaling in het voorontwerp is)
 - De beginsituatie van de leerlingen is niet gekend
- Technische obstakels: hybride onderwijs is sterk afhankelijk van technologie en internetverbinding. Onbetrouwbare internetverbindingen, technische verbindingen en compatibiliteitsproblemen kunnen de leerervaring verstoren en leiden tot frustratie;
- Verminderd persoonlijk contact tussen de leerlingen onderling;
- Non-verbale communicatie en directe feedback is moeilijk te ervaren wat van invloed kan zijn op de leerervaring; leerlingen krijgen minder kansen om van elkaar te leren;
- Ongelijke toegang tot technologie, die deelname tot hybride onderwijs belemmert en leidt tot ongelijkheid;
- Leerlingen moeten extra digitale vaardigheden ontwikkelen of ontwikkeld hebben om effectief online te kunnen leren;
- Het DKO heeft op dit moment niet de nodige infrastructuur, digitale middelen en leermaterialen om hybride onderwijs te organiseren;
- Hoe zal de controle op hybride onderwijs door de onderwijsinspectie uitgevoerd worden? Dit alles vergt een verregaande investering in materiaal en infrastructuur en professionalisering van het personeel. Dit kan volgens het GVF helemaal niet zo budgetneutraal.

Het GVF heeft ook nog andere bedenkingen bij de invoering van hybride onderwijs in DKO: De memorie van toelichting, maar ook de voorwaarden tonen aan dat hybride onderwijs gebruikt wordt om capaciteitsproblemen op te lossen, gemakzucht (leerling moet minder verplaatsingen doen, verplaatsingstijd inkrimpen, ... Dit komt de onderwijskwaliteit en de doelstellingen van het DKO niet ten goede. Het GVF is niet overtuigd van het belang dat leerlingen online les moeten kunnen volgen (gezien de mogelijkheid voorzien wordt in de vestigingsplaatsen) en vanuit pedagogisch-didactische overwegingen.

Het GVF kijkt uit naar oplossingen voor kwestie auteursrechten maar vooral ook rond privacy-issues voor de leerlingen en de personeelsleden, zoals aangekondigd tijdens de onderhandelingen, vermits daarrond momenteel geen bepalingen zijn opgenomen in het voorontwerp.

Het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie, VOOP) is niet betrokken bij dit besluit en diende geen protocol in.

Brussel,

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

VOORZITTERS,

AFVAARDIGING VAN HET GO! ONDERWIJS VAN
DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VAN DE
VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE MACHTEN:

Voor het Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Voor het Overleg Kleine Onderwijs-
verstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie,
VOOP)

Jan JAMBON
Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken,
Cultuur, ICT en Facilitair Management
Voorzitter SectX en C2
Ondervoorzitter OOC

Voor het GO! onderwijs van de Vlaamse
Gemeenschap:

Voor het Onderwijssecretariaat
voor Steden en Gemeenten van de
Vlaamse Gemeenschap:

Ben WEYTS
Viceminister president van de Vlaamse regering
en Vlaams minister van Onderwijs, Sport,
Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,
Voorzitter OOC
Ondervoorzitter SectX en C2

Voor het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen:

LEDEN,

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

Gwendolyn RUTTEN
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Binnenlands
Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke
Kansen

Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten:

Hilde CREVITS
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin

Matthias DIEPENDAELE
Vlaams minister van Financiën en Begroting,
Wonen en Onroerend Erfgoed

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

Voorontwerp van decreet over het hybride onderwijs in het deeltijds kunstonderwijs

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs

Art. 2. In het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs, het laatst gewijzigd bij het decreet van 7 juli 2023, wordt een artikel 57/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 57/1. De leeractiviteiten worden georganiseerd via contactonderwijs waarbij de leerling en de leerkracht zich in dezelfde fysieke leeromgeving bevinden.

In afwijking van het eerste lid kan een academie voor een klasgroep van een vak van een opleiding in de tweede graad muziek voor volwassenen, de derde of vierde graad van een langlopende studierichting of een kortlopende studierichting een gedeelte van de leeractiviteiten via interactief afstandsonderwijs organiseren als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° de academie maakt een analyse van de beginsituatie, met minstens aandacht voor de beschikbaarheid en kennis van de benodigde ICT-materialen en -competenties, voor de leerling en de leerkracht;
- 2° bij de inschrijving informeert de academie de leerling en betrokken personen over het interactieve afstandsonderwijs;
- 3° de academie beschikt over een jaarplanning die blijkt geeft van een pedagogisch onderbouwd evenwicht tussen leeractiviteiten via contactonderwijs in de academie

- en interactief afstandsonderwijs. De jaarplanning wordt op de eerste lesdag van het schooljaar aan de leerlingen in kwestie bezorgd;
- 4° de participatiekansen van de leerlingen worden gewaarborgd. De leerling krijgt altijd de mogelijkheid om het interactieve afstandsonderwijs in een vestigingsplaats van de academie te volgen.

Interactief afstandsonderwijs, vermeld in het tweede lid, bestaat uit leeractiviteiten die via digitale media plaatsonafhankelijk worden georganiseerd waarbij er synchrone interactie is tussen de leerling en de leerkracht, tijdens de openingsuren van de academie met behoud van de toepassing van artikel 64.

De academie bepaalt op basis van haar artistiek-pedagogische visie de verhouding tussen leeractiviteiten die via interactief afstandsonderwijs plaatsvinden en contactonderwijs dat fysiek in de academie plaatsvindt. De keuze om een vak volledig via interactief afstandsonderwijs te organiseren is daarbij uitgesloten.”.

Art. 3. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 7 juli 2023, wordt een artikel 57/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 57/2. Een academie die interactief afstandsonderwijs als vermeld in artikel 57/1, tweede lid, organiseert, neemt de volgende elementen op in haar academiereglement, vermeld in artikel 58:

- 1° de vakken die in interactief afstandsonderwijs worden georganiseerd;
- 2° de vermelding of de leerstofonderdelen die via interactief afstandsonderwijs worden aangeboden, geëvalueerd worden;
- 3° de mogelijkheid om het interactieve afstandsonderwijs in een vestigingsplaats van de academie te volgen.”.

Art. 4. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 7 juli 2023, wordt een artikel 57/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 57/3. Als een academie interactief afstandsonderwijs organiseert als vermeld in artikel 57/1, wordt de wijze waarop personeelsleden worden ingezet, vastgelegd in het arbeidsreglement.”.

Art. 5. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 7 juli 2023, wordt een artikel 57/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 57/4. Met het oog op een mogelijke bijsturing wordt het hybride onderwijs in het deeltijds kunstonderwijs in het schooljaar 2027-2028 geëvalueerd.”.

Hoofdstuk 3. Inwerkingtreding

Art. 6. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2024.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS